

ДОКЛАД
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ
ПО ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА НА
АКТУАЛИЗИРАНИТЕ ПЛАНОВЕ
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

основни елементи и резултати

Д-р Биляна Борисова
Д-р Стелиан Димитров

ОСНОВЕН ФОКУС НА ДОКЛАДА

Анализ на изпълнението на заложените в Екологичната оценка на планове за регионално развитие (част от предварителната оценка) препоръки и набелязани мерки, свързани с проблемите на околната среда, като същевременно да оцени доколко предлаганата актуализация на стратегическите документи, както и мерките по наблюдение и контрол, отразяват в достатъчна степен необходимостта от интеграция на екологичните приоритети, цели и мерки.

ОСНОВНА ПОСТАНОВКА

авторска гледна точка към анализирания проблематика

■ *Природни/антропогенни граници*

Корекциите в обхвата на регионите са обусловени от съображения, кореспондиращи с конкретни статистически данни – като резултат в новия си обхват регионите включват силно разнородна в природно отношение територия;

Анализът е направен от позицията, че природните обекти ще бъдат усвоявани, трансформирани и дори възстановявани по административни граници, а не в естественият им обхват, което в значителна степен може за усложни въздействието върху тях и да формира резултати, различни от очакваните позитивни

ОСНОВНА ПОСТАНОВКА

авторска гледна точка към анализирания проблематика

Документите се нуждаят от конкретни, навременни, прецизирани до детайли съвременни мерки за съхраняването и опазването на средата към настоящия етап, синхронно с всички други усилия на регионално ниво. Вярваме, че това би направило плановете работещи, намеренията им реализуеми и би спомогнало да се избяга от конструкцията на планови документи с пожелателен характер.

ЕО не е приемана за констативна оценка на влиянието на плана върху околната среда, а в качеството ѝ на инструмент за подпомагане на процеса на планиране и интегриране на политиката по опазване на околна среда в регионалното развитие и свързаните с него стратегически документи и политики.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

- да постигнат по-добра интеграция на проблемите по опазването на околната среда в политиката за регионално развитие, като те се вземат предвид на възможно най-ранен етап в процесите, свързани с регионалното планиране;
- да оптимизират съдържанието и структурата на плановете документи, обслужващи региона;
- увеличат гаранциите за висока стопанска ефективност и приложимост на плановете намерения;
- да формират възможности за намаляване на финансовия риск;
- подпомогнат управлението на региона

МЕТОДОЛОГИЯ И ИНФОРМАЦИОННА БАЗА

В процеса на изготвяне на доклада са проведени:

- Емпирични изследвания за анализ на съдържанието, качеството и обхвата на стратегическите документи;
- Задълбочен преглед и сравнителен анализ на първичните и актуализираните стратегически документи;
- Разработване на унифициран протокол за оценка на отделните компоненти на стратегическите документи във връзка с проблемите на околната среда и тяхното отразяване в съответните документи. Във връзка с това са дефинирани общи критерии, синтезирани в чек листи (check lists);
- Анализ на разнообразни източници на информация, в. т.ч. интернет ресурси относно статистически данни, доклади, проучвания и документи, разработени в съответните ведомства, други информационни ресурси, касаещи изпълнението на проекти в региона;

ИНФОРМАЦИОННА БАЗА

обективни предизвикателства и трудности

В актуализираните планове за регионално развитие на районите в България липсва анализ на изпълнението на плановете от периода на тяхното създаване към настоящия момент.

Тази липса до голяма степен ограничи възможността за извършването на обективна и задълбочена оценка на реализирането на набелязаните в документите стратегически приоритети, цели и мерки, респективно на тяхното влияние върху състоянието на околната среда.

За изпълнението на плановете може да се съди само по косвена информация.

СТРУКТУРА

С цел привеждането на оценъчното изследване към единна структура, всеки един от стратегическите документи е анализиран чрез прилагането на следната схема:

- Кратко описание на района;
- Анализ на текущото състояние на ОС;
- Анализ на изпълнението на плана и неговата актуализация във връзка със състоянието на околната среда;
- Оценка на актуализацията на плана за развитие от гледна точка влиянието му върху околната среда и изпълнение на препоръките от ЕО;
- Оценка мерките за наблюдение и контрол;
- Препоръки;

Анализ на съвременното състояние на околната среда *обща впечатления*

- Качество на атмосферния въздух;
- Качество на водите;
- Качество на почвите;
- Отпадъци;
- Територии с натрупване на екологични проблеми;

Анализ на изпълнението на регионалните планове във връзка със състоянието на околната среда *обща впечатления*

- Преминаване към нова система за управление на отпадъците, базирана на т.нар. Регионални дена за ТБО;
- Подобрения в транспортната инфраструктура;
- Изграждане на големи инфраструктурни обекти;
- Проекти, свързани с усвояването на рекреационния потенциал;
- Проекти, свързани с компонентите на околната среда и екологичната инфраструктура;

Като цяло може да се направи извод, че в процеса на изпълнение на плановете не са настъпили значителни изменения в състоянието на околната среда. Наблюдаваните промени са с локален характер и се дължат основно на инцидентни замърсявания. В перспектива са заложили някои проекти, които биха имали значително въздействие, в това число кумулативно и синергетично.

Оценка на актуализацията на плановете за развитие от гледна точка влиянието им върху околната среда и изпълнението на препоръките от ЕО

обща впечатления

- Подобряване и развитие на ВиК Инфраструктура;
- Инвестиции в управлението на отпадъците;
- Предотвратяване на риска от природни бедствия;
- Мерки за поддържане на качеството на земеделските земи; Овладяване на ерозионни процеси, засоляване или вкисляване на почвите;
- Развитие на туризма и подобряване на туристическите услуги;
- Оптимизирането на пътната инфраструктура;
- Воден транспорт;
- Изграждане на нови или ревитализиране на стари индустриални зони;
- Подобряване на жизнената среда и условията за живот в градските центрове;
- Възобновими енергийни източници;
- високият дял на инвестициите в преработвателната промишленост; придобиване на ДМА в секторите Ремонт и Строителство
- управлението и интеграцията в регионалното развитие на мрежата от защитени територии и екологичната мрежа НАТУРА 2000;

Оценка на мерките за наблюдение и контрол

обща впечатления

- предлаганите системи са стандартно формулирани и в общи линии отразяват изискванията за такъв вид стратегически документ;
- проблемите на околната среда се наблюдават и отчитат основно чрез екологичната инфраструктура, което следва да се коригира.

Липсващи индикатори:

- За измерване на състоянието на отделните компоненти на околната среда;
- за предотвратяване на природни рискове;
- За реализираните инвестиции в областта на околната среда и екологична инфраструктура